

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

C

Paper-II

PSYCHOLOGY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

APR - 13224

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 44

Number of Questions in this Booklet : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry **two** marks. All questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
  - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
  - (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.

Example : where (C) is the correct response.

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

1. परिक्षार्थीनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोप-यात लिहावा. तसेच आपांसं दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाऱ्यात.
  - (i) प्रश्नपत्रिका उघडपण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्थिकारू नये.
  - (ii) पाहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहाऱ्यावे. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घाऱी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
  - (iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ्या/निव्य करावा.
- उदा. : जर(C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या को-या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खुण केलेली आढळू आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथाप, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळगा किंवा काळ्या बळ पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

APR - 13224/II—C

PSYCHOLOGY
Paper II
मानसशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 2 Hours]**[Maximum Marks : 200**

Note : This Question Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions.
 Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. Interaction effect in 2×2 completely randomised factorial design is best described by : (A) Effect of IV 1 on IV 2 (B) IV 1 and IV 2 significantly impact DV (C) Effect of DV on IV 1 and IV 2 leads to interaction (D) Effect of IV 1 on DV changes for different levels of IV 2 2. Which of the following are aspects of need for power ? (1) Need to impress, influence (2) Readiness for performance to influence people (3) Readiness for warm and communicative (4) Desire to do better and be successful (A) only (1) (B) Only (1) and (2) (C) Only (2) and (3) (D) Only (1), (2) and (4)	1. 2×2 पूर्णपणे यादृच्छिक आराखडच्यामध्ये आंतरक्रिया परिणामाचे सर्वोत्तम वर्णन आहे : (A) IV 1 चा IV 2 वर परिणाम (B) IV 1 आणि IV 2 हे DV ला प्रभावित करतात (C) DV हा IV 1 आणि IV 2 ला प्रभावित करून आंतरक्रिया घडवितो (D) IV 1 चा DV वरील परिणाम हा IV च्या वेगवेगळ्या पातळ्यांसाठी वेगळा आहे 2. खालीलपैकी कोणते सत्तेच्या गरजेचे भाग आहेत ? (1) प्रभावित करण्याची गरज (2) असे कार्य करण्याची तयारीने लोकांन प्रभावित करेल (3) मैत्रीपूर्णता व संप्रेषणाची तयारी (4) चांगले करणे व यशस्वी होण्याची इच्छा (A) फक्त (1) (B) फक्त (1) आणि (2) (C) फक्त (2) आणि (3) (D) फक्त (1), (2) आणि (4)

3. The five-factor model draws strength primarly from : (A) Cross-cultural stability of questionnaire factor structure, antogenesis, and gender difference (B) Strong experimental evidence (C) Cross-cultural stability of lexically derived FFM (D) Strong genetic and biological basis for all dimensions 4. The time it takes the intentional system to become prepared for something fresh is known as a : (A) Refractory period (B) Refectory period (C) Attenuation period (D) Feature integration period 5. Lexical research on personality shows that : (A) Big-five are universal (B) Some cultures show different factors (C) Every culture has unique structure (D) Big-five and FFM are same	3. पंच घटक सिद्धांताला खालीलपैकी कशातून प्राधान्याने बळ मिळते ? (A) प्रश्नावर्लीच्या घटक रचना, विकास, आणि लिंगभेद यातील आंतरसांस्कृतिक स्थिरता (B) मजबूत प्रायोगिक आधार (C) भाषाभ्यासून मिळालेली आंतरसांस्कृतिक स्थिरता (D) सर्व आयामांसाठी मजबूत जनुकीय आणि जैविक आधार 4. हेतुपुरस्कर प्रक्रियेला नवीन गोष्टी अंगभूत करायला जो कालावधी लागतो त्याला असे संबोधतात : (A) अक्रियाकारी काल (B) रिफेक्टरी काल (C) संकुचन काल (D) फीचर एकत्रीकरण काल 5. व्यक्तिमत्त्वावरील भाषिक (लेक्सीकल) संशोधन दर्शविते की : (A) बींग फाइव्ह हे वैशिवक आहेत (B) काही संस्कृती वेगळे आयाम दर्शवितात (C) प्रत्येक संस्कृतीमध्ये स्वतःची अनन्य रचना असते (D) Big Five (बींग फाइव्ह) आणि एफ. एफ. एम. हे एकच आहेत

6. When clinician takes detail history of delinquency and criminal offences with punishments received by person. This format of case history known as ..... .
- (A) Family history
(B) Medical history
(C) Personal history
(D) Forensic history
7. Central fissure separates ..... .
- (A) Frontal and occipital lobe
(B) Occipital and parietal lobe
(C) Frontal from temporal and parietal lobes
(D) Frontal from parietal lobe
8. ..... is a fiber bundle that connects the hippocampus with other parts of the brain.
- (A) Basal ganglia
(B) Corpus callosum
(C) Fornix
(D) Choroid plexus
6. जेव्हा चिकित्सक बाल गुन्हेगारी आणि गुन्हेगारीक घटना व त्याबाबतीत मिळलेली शिक्षा (व्यक्तीला) याबाबात समग्र इतिहासाची माहिती गोळा करतो. तेव्हा हा प्रकार ..... व्यक्तीवृत्त प्रकारान म्हणून ओळखला जातो.
- (A) कौटुंबिक इतिहास
(B) वैद्यकीय इतिहास
(C) वैयक्तिक/व्यक्तिगत इतिहास
(D) न्यायवैद्यक इतिहास
7. सेंट्रल फिशर ह्याचे विभाजन करतो :
- (A) फ्रॉन्टल व ऑक्सिपिटल लोब
(B) आक्सिपिटल व पॅरायटल लोब
(C) फ्रॉन्टल लोबचे टेम्पोरल व पॅरायटल लोबपासून विभाजन
(D) फ्रॉन्टल लोबचे पॅरायटल लोबपासून विभाजन
8. ..... हे एक फायबर बंडल आहे जे अश्वमीनाला मेंदूच्या इतर भागांशी जोडते.
- (A) बेसल गॅंग्लिया
(B) कोर्पस् कॅलोसम
(C) फॉर्निक्स्
(D) कोरोयड प्लेक्सस्

9. Which of the following is a correct order for steps in interpretative phenomenological analysis ? (1) Theme identification (2) Encounter with text (3) Make summary table (4) Clustering (A) (1) → (2) → (4) → (3) (B) (2) → (4) → (3) → (1) (C) (4) → (3) → (2) → (1) (D) (2) → (1) → (4) → (3) 10. Which of the following model assumes that velocity, form and orientation of a stimuli are registered early and automatically while objects are identified separately only at a later stage ? (A) Feature Integration Model (B) Direct Perception Model (C) Recognition by Component Model (D) Pandemonium Model 11. Which of the following is not a bias of availability heuristics ? (A) Effectiveness of search sets (B) Ease of retrievability (C) Illusory correlation (D) Misconception of regression	9. इंटरप्रिटेटीव्ह फेनोमेनॉलॉजीकल विश्लेषणातील चरणांसाठी योग्य क्रम कोणता आहे ? (1) विषयाची ओळख (2) मूळगंथाबरोबर सामना (3) संक्षिप्त तक्ता बनवा (4) गुच्छिका/समूहीकरण (A) (1) → (2) → (4) → (3) (B) (2) → (4) → (3) → (1) (C) (4) → (3) → (2) → (1) (D) (2) → (1) → (4) → (3) 10. खालीलपैकी कोणते प्रारूप हे गृहीत धरते की, उद्दीपकाचा, वेग, आकार आणि अभिसुखता याची नोंद अगोदर नैसर्गिकपणे घडते आणि वस्तूची ओळख नंतर होते ? (A) घटक एकत्रीकरण प्रारूप (B) प्रत्यक्ष संवेदन प्रारूप (C) घटकानुसार ओळख प्रारूप (D) आकलनाचे पॅन्डेमोनियम प्रारूप 11. खालीलपैकी कोणते उपलब्धता नवगामीमुळे निर्माण होणारी अभिनती नाही ? (A) शोध संचाचा प्रभावीपणा (B) शोधांचा सोपेपणा (C) भ्रमकारी सहसंबंध (D) समाश्रयणाबाबत भ्रांती

12. Which theory suggests that colour vision can be explained by the existence of three types of cones, which are maximally sensitive to blue, green or red ?
- (A) Opponent-process theory
 (B) Trichromatic theory
 (C) Signal detection theory
 (D) Gate control theory
13. Match the appropriate monocular depth cue with each example :

Example

- (i) One building partly blocking another
 (ii) Railroad tracks converging in the distance
 (iii) Closure objects appearing to move faster than objects farther away
 (iv) Objects further away looking smaller than near objects

Cues

- (a) Motion parallax
 (b) Linear perspective
 (c) Interposition
 (d) Relative size
 (a) (b) (c) (d)
 (A) (iii) (ii) (i) (iv)
 (B) (ii) (i) (iii) (iv)
 (C) (iv) (ii) (i) (iii)
 (D) (iii) (iv) (ii) (i)

12. कोणता सिद्धांत वण दृष्टीचे स्पष्टीकरण तीन प्रकारच्या शंकुवर आधारतो, जे निळा, हिरवा व लाल रंगाना सर्वांत जास्त संवेदनशील असतात ?
- (A) ऑपोनंट प्रोसेस सिद्धांत (विरुद्ध प्रक्रिया सिद्धांत)
 (B) ट्रायक्रोमेटिक सिद्धांत (त्रिवर्ण सिद्धांत)
 (C) सिग्नल डिटेक्शन सिद्धांत (संकेत शोध उपपत्ती)
 (D) गेट कंट्रोल सिद्धांत (द्वार नियंत्रण सिद्धांत)
13. एकनेत्री खोली संकेत व उदाहरण ह्यांच्या जोड्या लावा :

उदाहरण

- (i) एक इमारत दुसऱ्या इमारतीला अंशतः अवरोधित करते
 (ii) आगगाढीचे रुळ दूरवर भेटाना दिसतात
 (iii) जवळ असलेल्या वस्तू जास्त वेगाने हलत आहेत असे भासते, दूरवरील वस्तूंच्या तुलनेत
 (iv) जवळील वस्तूंच्या तुलनेत दूरवरील वस्तू लहान असतात

संकेत

- (a) मोशन पॅरलॅक्स/गती समांतर
 (b) लीनियर पसपेक्टिव/रेखीय दृष्टिकोन
 (c) इंटरपोजिशन/मध्यस्थापन
 (d) रिलेटिव साइझ/सापेक्ष आकार
 (a) (b) (c) (d)
 (A) (iii) (ii) (i) (iv)
 (B) (ii) (i) (iii) (iv)
 (C) (iv) (ii) (i) (iii)
 (D) (iii) (iv) (ii) (i)

14. .... perspective considered the relationship between individuals and their physical cognitive, personality and social world.
- (A) The humanistic
(B) The biological
(C) The eclectic
(D) The contextual
15. The three assumptions made by lifespan developmentalists include :
- (1) A focus on human development
(2) An understanding of stability in addition to growth and change and
(3) .... .
- (A) The development persist throughout our entire lives
(B) The childhood developmental changes are the only changes worth studying
(C) Some periods of the lifespan are more important than others
(D) Development is a stagnant process

14. .... या दृष्टिकोनानुसार व्यक्ती आणि त्याची शारीरिक, बोधात्मकता, व्यक्तिमत्त्व व त्याचे सामाजिक जग, यांच्यात संबंध असल्याचे मानले जाते.
- (A) मानवतावादी
(B) जैविक
(C) सम्यक
(D) संदर्भीय
15. जीवन कालावधी विकास अभ्यासकांनी मांडलेल्या तीन गृहीतकाप्रमाणे :
- (1) मानवी विकासावर भर (2) जीवन स्थिरत्वाच्या समजाशिवाय वाढ आणि बदल यावर भर.
(3) .... .
- (A) विकास ही संपूर्ण जीवन चालणारी प्रक्रिया आहे
(B) बालकांच्या विकासात्मक बदलांना होणारे बदल हाच महत्वपूर्ण अभ्यास आहे
(C) जीवनकालावधीच्या काही काळांचा अभ्यास हा इतर घटकापेक्षा महत्वाचा आहे
(D) विकास ही न बदलणारी प्रक्रिया आहे

Q. Nos. 16–18 : are based on the following paragraph. Read the following paragraph and answer the five questions that follow :

A researcher is developing psychological test for measuring mathematical ability of normal sample. She used Item Response Theory (IRT) for the same. Responses are scored as correct/incorrect (0, 1). The data of 300 respondents was collected on 5-items. IRT models are 1PL (parameter b), 2 PL (Parameter b and a) and 3 PL (parameter, b, a and c). The data is as follows :

	(b)	(a)	(c)
Item 1	1.8	1.0	.03
Item 2	2.2	1.3	.002
Item 3	1.3	0.5	.08
Item 4	-1.0	2.5	.002
Item 5	3.2	2.3	.02

प्र. क्र. 16-18 : सामान्य समूहाची गणितीय क्षमता मोजण्यासाठी संशोधक मानसशास्त्रीय चाचणी विकसित करीत आहे. तिने यासाठी विधान प्रतिक्रिया सिद्धांत (आयटम रिस्पॉन्स थिअरी) वापरली. विधान प्रतिसाद हे योग्य/अयोग्य (0, 1) प्रतिक्रिया श्रेणीवर होते. जवळपास 300 सहभागीचा प्रदत्त गोळा केला गेला. IRT model हे 1 PL (पॅरमीटर b), 2PL (पॅरमीटर b आणि a), आणि 3PL (पॅरमीटर b, a आणि c) होते. प्रश्न विश्लेषण खालीलप्रमाणे आहे :

	(b)	(a)	(c)
Item 1	1.8	1.0	.03
Item 2	2.2	1.3	.002
Item 3	1.3	0.5	.08
Item 4	-1.0	2.5	.002
Item 5	3.2	2.3	.02

16. Which single item need to be removed from the test to make the test suitable for average ability individuals ?
- (A) Item 2
(B) Item 3
(C) Item 4
(D) Item 5
17. Item 4 in the test has :
- (A) high discrimination, low difficulty, and low guessing
(B) low discrimination, high difficulty and low guessing
(C) high discrimination, high difficulty and low guessing
(D) low discrimination, low difficulty and high guessing
18. Which of the item/s is easy to guess ?
- (A) Item 1
(B) Item 3
(C) Item 4 and item 2
(D) Item 5

16. असा कोणता एक प्रश्न (Item) आहे जो काढला असता चाचणी सामान्य पातळीच्या व्यक्तीसाठी अधिक योग्य होईल ?
- (A) आयटम/प्रश्न 2
(B) आयटम/प्रश्न 3
(C) आयटम/प्रश्न 4
(D) आयटम/प्रश्न 5
17. चाचणीमधील Item 4 साठी :
- (A) उच्च विभेदीकरण, निम्न काठीण्य आणि निम्न अंदाजपत्रे
(B) निम्न विभेदीकरण, उच्च काठीण्य आणि निम्न अंदाजपत्रे
(C) उच्च विभेदीकरण, उच्च काठीण्य आणि निम्न अंदाजपत्रे
(D) निम्न विभेदीकरण, निम्न काठीण्य आणि निम्न अंदाजपत्रे
18. अंदाजपत्रे सोडवण्यासाठी खालीलपैकी कोणता प्रश्न सर्वांत सोपा आहे ?
- (A) प्रश्न 1
(B) प्रश्न 3
(C) प्रश्न 4 आणि प्रश्न 2
(D) प्रश्न 5

19. Which of the following is correct alternative for the Assertion (A) and Reason (R) statements ?

Assertion (A) : Significance of F-statistics is not necessary for multiple comparison procedure (MCP).

Reason (R) : Most recent researches (e.g. Grissom and Kim, 2005; Kirk 1995) show that no comparisons are significant even if the F is significant, and F and MCP have different probabilities for rejecting null.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

19. “विधान (A) आणि कारण (R) प्रश्नासाठी खाली विधाने दिली आहेत. खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या साहाय्याने उत्तर द्या.

विधान (A) : बहुविध तुलना प्रक्रियेसाठी F चाचणीची लक्षणीयता आवश्यक नाही.

कारण (R) : अलीकडील संशोधन दर्शवते (उदा. ग्रिसम आणि कीम, 2005; किर्क 1995) की F लक्षणीय असला तरी तुलना लक्षणीय नसतात आणि F चाचणी व बहुविध चाचणी संभाव्यता वेगवेगळ्या असतात.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) सत्य आहेत आणि (A) हे (R) चे बरोबर स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) सत्य आहेत परंतु (A) हे (R) चे बरोबर स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) सत्य आहे परंतु (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) असत्य आहे परंतु (R) हे सत्य आहे

20. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below the list :

List-I

(Paradigm)

- (P) Positivism
- (Q) Social constructionism
- (R) Critical
- (S) Post-modernism

List-II

(Emphasis)

- (1) Objectivity
- (2) Inherent problems
- (3) Power, inequality
- (4) Social context and interaction

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A) (2) (3) (1) (4)			
(B) (1) (2) (4) (3)			
(C) (1) (4) (3) (2)			
(D) (3) (1) (2) (4)			

20. यादी I आणि यादी II मधील जोड्या लावा व त्या खालील दिलेल्या संकेतांकाच्या उपयोग करून अचूक उत्तरांची निवड करा :

यादी I

(प्रारूप)

- (P) सकारात्मकता
- (Q) सामाजिक रचनात्मकवाद
- (R) टीकात्मक
- (S) आधुनिकोत्तरवाद

यादी II

(भर अथवा महत्त्व)

- (1) वस्तुनिष्ठता
- (2) अंतर्निहित समस्या
- (3) शक्ती, असमानता
- (4) सामाजिक संदर्भ आणि आंतरक्रिया

संकेतांक :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A) (2) (3) (1) (4)			
(B) (1) (2) (4) (3)			
(C) (1) (4) (3) (2)			
(D) (3) (1) (2) (4)			

21. Trolling is a form of :
- Bullying
  - Hacking
  - Friending
  - Appreciation
22. The term ‘illness iceberg’ refers to :
- When the majority of illness symptoms are ignored
  - When the most Psychiatric and Psychological symptoms ignored
  - When prognosis of disorder made on basic symptoms
  - When the patient shows comorbidity with other disorders
23. For a completely randomized design with IV at three levels, if we carry out *t*-test, then :
- Type II error remains same
  - Type II error increases
  - Power is high
  - Type I error inflates

21. ट्रोलिंग म्हणजे एका प्रकारची :
- दादागिरी
  - हॅकिंग
  - मैत्री
  - कौतुक
22. ‘आजार हिमनग’ ही संज्ञा खालीलपैकी कोणत्या घटकांच्या संदर्भात वापरली जाते ?
- जेव्हा बहुसंख्य आजार लक्षणे दुर्लक्षित केली जातात
  - जेव्हा बरीच मनोविकृत आणि मानसशास्त्रीय लक्षणे दुर्लक्षित केली जातात
  - जेव्हा मानसिक आजाराचे सुधार अनुमान मूळ लक्षणाच्या द्वारे केले जाते
  - जेव्हा रुग्ण विविध (एकपेक्षा जास्त) मानसिक आजार दर्शवितो
23. पूर्णपणे यादृच्छिक प्रायोगिक आराखड्यासाठी IV हा तीन पातळ्यांवर आहे. जर मापणीत *t*-चाचणी केल्या, तर :
- टाईप II प्रमाद बदलत नाही
  - टाईप II प्रमाद वाढतो
  - पॉवर वाढते
  - टाईप I प्रमाद वाढतो

24. What is incorrect about Ekman and Friesen work on the facial expressions ?
- (A) Primary expressions include surprise anger, sadness, disgust
- (B) Primary emotions are universal
- (C) Russell argued it as method artifact
- (D) Russell argued for maximum universality
25. High positive correlation between self-report and observer report on personality questionnaire indicates :
- (A) High reliability of self-report measure
- (B) High reliability of other report measure
- (C) Normative use of other report measure
- (D) Validity of self-report measure

24. एकमन आणि फ्रायझन यांच्या चेहऱ्यावरील भावनेच्या अभिव्यक्तीबाबत काय चुकीचे आहे ?
- (A) प्राथमिक अभिव्यक्तींमध्ये आश्चर्य, राग उदासी, घृणा येतात
- (B) प्राथमिक भावना वैश्विक आहेत
- (C) रसेल मानतो की ते पद्धतीचे कृततश्य आहे
- (D) रसेल सर्वाधिक वैश्विकतेला मानतो
25. व्यक्तिमत्त्व प्रश्नावलीसाठी स्व-अहवाल आणि निरीक्षक अहवाल यातील उच्च धनात्मक सहसंबंध दर्शवितो की :
- (A) स्व-अहवालाची उच्च विश्वसनीयता
- (B) निरीक्षक अहवालाची उच्च विश्वसनीयता
- (C) निरीक्षक अहवालाचे मानक वापर
- (D) स्व-अहवालाची वैधता

26. While verifying the hypothesis in research Type I error occurs when : (A) A false null-hypothesis is rejected (B) A false null-hypothesis is accepted (C) A true null-hypothesis is rejected (D) A true null-hypothesis is accepted 27. In the POCSO Act, POCSO is an acronym for : (A) Protection of Children from Sexual Offenses (B) Prevention of Child Sexual Offenses (C) Preventive Office for Child Sexual Offenders (D) Processing of Crimes of Sexual Offenders	26. संशोधनामध्ये अभ्युपगम पडताळणी करतांना टाईप-I प्रमाद केव्हा घडतो ? (A) जेव्हा मिथ्या अभेद अभ्युपगम फेटाळला जातो (B) जेव्हा मिथ्या अभेद अभ्युपगम स्वीकारला जातो (C) जेव्हा सत्य अभेद अभ्युपगम फेटाळला जातो (D) जेव्हा सत्य अभेद अभ्युपगम स्वीकारला जातो 27. पॉक्सो एक्टमध्ये POCSO ह्या संक्षिप्त शब्दाचा विस्तार असा होतो : (A) प्रोटेक्शन ऑफ चिल्ड्रन फ्रोम सेक्शुअल ऑफेन्सिस (बालकांचे लॅंगिक शोषणापासून संरक्षण) (B) प्रिव्हेशन ऑफ चाइल्ड सेक्शुअल ऑफेन्सिस (बालक लॅंगिक शोषण प्रतिबंध) (C) प्रिव्हेटिव्ह ऑफिस फॉर चाइल्ड सेक्शुअल ऑफेंडर्स (बाल लॅंगिक शोषक प्रतिबंध कार्यालय) (D) (बाल लॅंगिक शोषक गुन्हे प्रक्रिया) प्रोसेसिंग ऑफ क्राइम्स ऑफ सेक्शुअल ऑफेंडर्स

28. Which of the following alternatives is true for the statements of Assertion and Reasoning ?

Assertion (A) : While studying the relationship between gender and extraversion researcher used a point bi-serial correlation.

Reason (R) : A point bi-serial correlation can be used when one of the variables is naturally dichotomous and the other variable is continuously measurable.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

28. विधान (A) आणि कारण (R) या विधानांसाठी खालीलपैकी कोणता पर्याय बरोबर आहे ?

विधान (A) : लिंग आणि बहिमुखता यांचा अभ्यास करतांना संशोधकाने पॉईंट बायसेरियल पद्धतीने सहसंबंध शोधला.

कारण (R) : जेव्हा एक परिवर्त्य नैसर्गिक द्वि-विभाजक आहे, आणि दुसरा परिवर्त्य सलग मापनीय आहे तेव्हा पॉईंट बायसेरियल सहसंबंध शोधता येतो.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य असून (R) हे (A) चे स्पष्टीकरण बरोबर आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य असून (R) हे (A) चे स्पष्टीकरण बरोबर नाही
- (C) (A) हे सत्य आहे, पण (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) हे असत्य आहे पण (R) हे सत्य आहे

29. What is the innermost layer of the meninges ? (A) Dura mater (B) Pia-mater (C) Choroid plexuses (D) Arachnoid layer 30. Understanding a metaphor or an analogy involve which of the following cognitive functions ? (A) Episodic memory (B) Decision-making (C) Procedural memory (D) Abstraction 31. According to analytical therapy which four stages sequence is a correct example ? (A) Education; Elucidation; Confession, Transformation (B) Transformation; Education, Elucidation, Confession (C) Confession; Elucidation; Education; Transformation (D) Elucidation; Education, Confession, Transformation	29. मस्तिष्कावरणातील सर्वात आतला थर कोणता ? (A) डयूरा मेटर (B) पाया मेटर (C) कोरोयड प्लेक्सस् (D) एर्कनॉइड थर 30. रूपक अथवा सादृश्य यांच्या आकलनासाठी कोणते बोधनिक कार्य लागते ? (A) घटना स्मृती (B) निर्णय क्षमता (C) प्रक्रियात्मक स्मृती (D) अमूर्तन 31. विश्लेषणात्मक मानसोपचार पद्धतीप्रमाणे खालीलपैकी कोणत्या चार क्रमांना योग्य क्रम उदाहरण मानले जाईल ? (A) शिक्षण; स्पष्टीकरण; कबुलीकरण; परिवर्तन (B) परिवर्तन; शिक्षण; स्पष्टीकरण; कबुलीकरण (C) कबुलीकरण; स्पष्टीकरण; शिक्षण; परिवर्तन (D) स्पष्टीकरण; शिक्षण; कबुलीकरण; परिवर्तन

32. Which of the following is not a typical component of prejudice ?
(A) Stereotyping
(B) Catharsis
(C) Discrimination
(D) Negative feeling
33. The validity of a psychological test reflects that :
(A) on repeated use it yields similar results
(B) Multiple versions of the test yield similar results
(C) Inter-correlations between items are positive
(D) The test measures what it purports to measure
34. Social psychologists interested in the study of altruism have been especially concerned with its relationship to :
(A) Empathy
(B) Egocentrism
(C) Social facilitation
(D) Cognitive dissonance
35. Transformational grammar theory of language by Chomsky argues for :
(A) Surface and deep structures
(B) Finite state grammar
(C) Non-modular structure
(D) Relativity
32. खालीलपैकी कोणता विशिष्ट घटक पूर्वग्रहाचा नाही ?
(A) साचेबंदपणा
(B) विरेचन
(C) दुजाभाव
(D) नकारात्मक भावना
33. मानसशास्त्रीय चाचणीची यथार्थता हे दर्शवते :
(A) पुढी वापरल्यावर तसेल परिणाम प्राप्त होतात
(B) चाचणीच्या विविध आवृत्तींचे समान परिणाम दिसतात
(C) चाचणीतील प्रश्नांमध्ये धन सहसंबंध असतात
(D) चाचणी जे मापते तेच मापण्याचा उद्देश्य असतो
34. सामाजिक मानसशास्त्रज्ञ हे परोपकाराच्या अभ्यासासाठी अभिरुची दाखतात, विशेषतः त्यांच्या संबंधाबाबत निगडित असतात :
(A) तदनुभूती
(B) आत्मकेंद्रितता
(C) सामाजिक सुलभता
(D) बोधनिक विसंवाद
35. चोम्स्कीचा भाषेविषयी परिवर्तनीय व्याकरणाचा सिद्धांत हे सांगतो की :
(A) सरफेस आणि डिप रचना
(B) सिमित स्थिती व्याकरण
(C) नॉनमॉड्युलर रचना
(D) सापेक्षता

36. On the WAIS, the ability to deal with abstract social conventions, rules and expressions is assessed through which test ?
- (A) Information
(B) Similarities
(C) Picture completion
(D) Comprehension
37. An instrument in which the individual's score is compared with scores of other individuals is called :
(A) Ipsative instrument
(B) Projective instrument
(C) Norm Referenced instrument
(D) Criterion Referenced instrument
38. Which is correct if the following are arranged in order of stratum I, stratum II and stratum III theory of intelligence ?
- (1) Thurstone's PMA
(2) Guilford's 150 abilities
(3) Spearman's 9 factor
- (A) (1), (2) and (3)
(B) (3), (2) and (1)
(C) (2), (1) and (3)
(D) (2), (3) and (1)
36. वेस ह्या चाचणीत, कोणती उपचाचणी सामाजिक वर्तनाचे नियम व पद्धती मापते ?
- (A) इन्फॉरमेशन (माहिती)
(B) सिमिलॅरिटीझ (साम्य)
(C) पिक्चर कम्पलीशन (चित्र पूर्ण करणे)
(D) कॉम्प्रिहेन्शन (आकलन)
37. व्यक्तीच्या गुणांची अनेक इतर व्यक्तींच्या गुणांबरोबर तुलना होते, अशा चाचणीला काय संबोधतात ?
- (A) स्वप्रमापी चाचणी
(B) प्रक्षेपणतंत्र
(C) मानकांवर आधारित चाचणी
(D) निकषांवर आधारित चाचणी
38. स्ट्रॅटम I, स्ट्रॅटम II आणि स्ट्रॅटम III या ओळीने खालील बुद्धिमत्ता सिद्धांत मांडले तर योग्य क्रम काय असेल ?
- (1) थर्स्टनचे PMA
(2) गिलफोर्डच्या 150 क्षमता
(3) स्पीअरमनचा 9 घटक
- (A) (1), (2) आणि (3)
(B) (3), (2) आणि (1)
(C) (2), (1) आणि (3)
(D) (2), (3) आणि (1)

39. Which of the following suggests that immutable, biological characteristics (eg. gender) are product of human definition and interpretation shaped by culture :
- (A) Critical perspective
  - (B) Existential phenomenology
  - (C) Post-positivism
  - (D) Social constructionism
40. Who used levels of processing procedure to investigate the effects of intentionality and awareness on retrieval ?
- (A) Jacoby and Dallas
  - (B) Schott et al
  - (C) Richardson-Klavehn and Gardiner
  - (D) Gardiner and Jawa
41. Which aspects of knowledge Paradigms refers to the nature of reality ?
- (A) Epistemology
  - (B) Positivism
  - (C) Ontology
  - (D) Constructivism

39. खालीलपैकी कोणता दृष्टिकोन असे मानतो की अपरिवर्तनीय, जैविक गुणधर्म (उदा. लिंग) हे मानवी व्याख्या आणि सांस्कृतिक अर्थाने प्रभावित होतात ?
- (A) चिकित्सात्मक दृष्टिकोन
  - (B) अस्तित्वात्मक घटनाशास्त्र
  - (C) उत्तर प्रत्यक्षार्थवाद
  - (D) सामाजिक रचनावाद
40. प्रत्यानयनावर जागरूकतेचा व हेतूचा परिणाम अभ्यासण्याकरता प्रक्रिया पातळीचा उपयोग कोणी केला ?
- (A) जेकबी व डालास
  - (B) शॉट व इतर
  - (C) रिचर्ड्सन-क्लाव्हेन व गार्डिनर
  - (D) गार्डिनर व जावा
41. खालीलपैकी कोणते ज्ञानाचे प्रारूप वास्तवाच्या स्वरूपाबाबत संदर्भ सांगते ?
- (A) ज्ञानमीमांसा
  - (B) सकारात्मकता
  - (C) अस्तित्ववादी
  - (D) रचनावाद

42. In a 2×2 completely randomised factorial design, how to determine interaction effect ?
- Statistical significance of SS_{IV1} and SS_{IV2}
  - Statistical significance of $SS_{IV1} \times SS_{IV2}$
  - Graphical presentation where lines cross each other
  - Insignificant error term
43. Interaction df for 2×3 completely randomised factorial design are :
- 1
  - 2
  - 4
  - 6
44. Which of the following theories is not considered as a part of stimulus-response theory of learning ?
- Thorndike's theory
  - Pavlov's theory
  - Skinner's theory
  - Tolman's theory

42. एका 2×2 पूर्णपणे यादृच्छिक घटकानुसारी आखणीमध्ये आंतरक्रिया परिणाम कसा ठरवावा ?
- SS_{IV1} आणि SS_{IV2} चे सांख्यकीय लक्षणीयता
  - $SS_{IV1} \times SS_{IV2}$ ची सांख्यकीय लक्षणीयता
  - रेखीय आलेख जेथे रेषा एकमेकांना छेद देतात
  - नगण्य अपलक्षक संज्ञा
43. एका 2×2 पूर्णपणे यादृच्छिक घटकानुसारी आराखड्यामध्ये df आहेत :
- 1
  - 2
  - 4
  - 6
44. अध्ययनाच्या उद्दीपक अनुक्रिया सिद्धांतात ह्या उपगमांची गणना होत नाही :
- थॉर्नडाइक सिद्धांत
  - पाव्हलोव्ह सिद्धांत
  - स्किनर सिद्धांत
  - टोलमन सिद्धांत

45. Which of the following are defining aspects of flow ?
- (1) It's a state
  - (2) Somewhat rare
  - (3) Occurs under any condition
  - (4) Occurs when skill and challenge are imbalanced
- (A) only (2)
 (B) Only (1) and (2)
 (C) Only (3) and (4)
 (D) Only (1), (2) and (3)
46. MacLean's (1952) influential limbic system theory of emotion is based on ..... theory of emotion.
- (A) Papez's
  - (B) Cannon Bard's
  - (C) James Lange
  - (D) Two-stage
47. The concept of consensus, consistency and distinctiveness are most closely associated with :
- (A) Attitude change
  - (B) Persuasion
  - (C) Propinquity
  - (D) Attribution

45. खालीलपैकी कोणते फ्लो (प्रवाहीपण) चे भाग आहेत ?
- (1) ती स्थिती आहे
  - (2) काही प्रमाणात दुर्मीळ
  - (3) कोणत्याही परिस्थितीत निर्माण होते
  - (4) कौशल्य व आव्हान यातील असमतोलाने निर्माण होते
- (A) फक्त (2)
 (B) फक्त (1) आणि (2)
 (C) फक्त (3) आणि (4)
 (D) फक्त (1), (2) आणि (3)
46. मँक्लीनची लिंबीक सिस्टीम सिद्धान्त हा ..... भावनेच्या सिद्धांतावर आधारित आहे.
- (A) पाप्स
  - (B) कॅनन बार्ड
  - (C) जेम्स लॅग
  - (D) द्विघटक
47. एकमत, सातत्य आणि वेगळेपणा ह्या संकल्पना या बहुतांशपणे जवळून संबंधित ..... शी असतात.
- (A) अभिवृत्ती बदल
  - (B) मनवळविणे
  - (C) सामीप्य
  - (D) गुणारोपण

48. Bottom-up processing is to ..... stimuli as top-down processing is to ..... stimuli. (A) Unfamiliar; familiar (B) Visual; auditory (C) Familiar; unfamiliar (D) Perceptual; subliminal 49. The process that leads to the awakening of inner being is called : (A) Meditation (B) Yoga (C) Sadhana (D) Prayer 50. Which of the following is the correct description of the Kruskal-Wallis test ? (A) It requires the assumptions of parametric test (B) It is a non-parametric alternative to one-way ANOVA (C) It is a non-parametric alternative to correlated 't' test (D) It is used when there is a large sample size data	48. तळातून-वर प्रक्रिया ह्या उद्दीपकांशी संबंधित आहे ..... , तर वरून-खाली प्रक्रिया ह्या उद्दीपकांशी संबंधित आहे ..... . (A) अनोळखी; ओळखीचे (B) दृक; श्राव्य (C) ओळखीचे; अनोळखी (D) संवेदनाशी निगडित; अचेतन 49. आंतरिक अस्तित्वाची जागृती करण्यासाठी पुढाकार घेणारी प्रक्रियास असे म्हटले जाते : (A) ध्यानधारणा (B) योगा (C) साधना (D) प्रार्थना 50. क्रुस्कल-वालीस या चाचणीचे खालीलपैकी कोणते वर्णन बरोबर आहे ? (A) याला प्राचल गृहीत आवश्यक असते (B) ही एकमार्गी विचरण विश्लेषणासाठी अप्राचल पर्याय आहे (C) हे सहसंबंधी 't' चाचणीसाठी अप्राचल पर्याय आहे (D) जेंव्हा प्रदत्ताचा नमुना आकार मोठा असतो तेंव्हा याचा उपयोग करतात

51. Following are the statements of Assertion (A) and Reason (R). Answer them with the help of the following code :

Assertion (A) : It is appropriate to use means and end heuristic for a target of completing the academic syllabus in four months.

Reason (R) : Because it requires one to identify the end and divide the syllabus into attainable chunks to reach the end.

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

52. Gita upholds the necessity of :

(A) Rewards, Puraskar

(B) Action, Karma

(C) Self, Visada

(D) Knowledge, Vidhya

51. “विधान (A) आणि कारण (R)” साठी खाली विधाने दिली आहेत. खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारे उत्तर द्या.

विधान (A) : चार महिन्यात शैक्षणिक अभ्यासक्रम संपवण्यासाठी साधने आणि शेवट नवगामी (मीन्स अँड एन्डस् हयूरिस्टीक्स) वापरणे योग्य आहे.

कारण (R) : यासाठी शेवट शोधून अभ्यासक्रमाचे संपवता येईल अशा प्रकारची विभागणी करणे आवश्यक असते.

(A) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे बरोबर कारण आहे

(B) (A) आणि (R) हे दोन्ही सत्य आहेत, परंतु (R) हे (A) चे योग्य कारण नाही

(C) (A) सत्य आहे परंतु (R) हे असत्य आहे

(D) (A) असत्य आहे, परंतु (R) हे सत्य आहे

52. गीतेने बाजू उचलून धरलेली आहे :

(A) बक्षीस, पुरस्कार

(B) कृती, कर्म

(C) स्व, विषाद

(D) ज्ञान, विद्या

53. Which is correct about Wuest's approach to grounded theory ?
 (A) Modern feminist epistemology
 (B) Post-modern feminist epistemology
 (C) Modern gender-neutral epistemology
 (D) Post-modern gender-neutral epistemology
54. Which of the following alternatives is correct for the following "Assertion and Reasoning' statements ?
Assertion (A) : Cloninger's tri-dimensional model of personality provide novelty seeking as a biologically based dimension.
Reason (R) : According to this model, low level of serotonin drives to seek experience (or substance) to increase serotonin and novelty and thrill make up for low serotonin.
Codes :
 (A) Both (A) and (R) are true and (R) is a correct explanation of (A)
 (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not a correct explanation of (A)
 (C) (A) is true but (R) is false
 (D) (A) is false but (R) is true

53. ग्राउंडेड थिअरीबाबत ज्युडी वूस्टच्या दृष्टिकोनाबाबत कोणते बरोबर आहे ?
 (A) आधुनिक स्त्रीवादी ज्ञानशास्त्र
 (B) उत्तर आधुनिक स्त्रीवादी ज्ञानशास्त्र
 (C) आधुनिक लिंगतटस्थ ज्ञानशास्त्र
 (D) उत्तर आधुनिक लिंगतटस्थ ज्ञानशास्त्र
54. "विधान (A) आणि कारण (R)" या प्रश्नासाठी पुढे विधाने दिली आहेत. खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या साहाय्याने उत्तरे द्या.
विधान (A) : क्लॉनिंजरचे व्यक्तिमत्त्वाचे त्रिमीतीय प्रारूप मानते की 'नावीन्याची ओढ' (नॅक्हेल्टी सिर्कींग) ही जीवशास्त्रीय आधार असलेली आयाम आहे.
कारण (R) : या प्रारूपानुसार, सेरोटोनीनची कमी पातळीमुळे लोक अनुभवाकडे (व्यसनांकडे) ओढ घेतात ज्यामुळे नावीन्य व साहसी गोष्टी घडून सेरोटोनीनची पातळी वाढते.
संकेतांक :
 (A) (A) आणि (R) हे दोन्ही सत्य आहेत, आणि (R) हे (A) चे बरोबर कारण आहे
 (B) (A) आणि (R) हे दोन्ही सत्य आहेत, पण (R) हे (A) चे बरोबर कारण नाही
 (C) (A) सत्य आहे पण (R) हे असत्य आहे
 (D) (A) असत्य आहे पण (R) हे सत्य आहे

55. Which of the following are components of Sensation Seeking Scale (SSS) ?

- (1) Thrill and adventure seeking
  - (2) Experience seeking
  - (3) Boredom susceptibility
  - (4) Novelty seeking
- (A) Only (1) and (2)
- (B) Only (2) and (3)
- (C) Only (1), (2) and (3)
- (D) Only (2), (3) and (4)

56. Which of the Five-Factor model domain is further separated by HEXA Co ?

- (A) Extraversion (E)
- (B) Neuroticism (N)
- (C) Agreeableness (A)
- (D) Conscientiousness (C)

55. खालीलपैकी कोणते सेन्सेशन सिर्कोंग स्केलचे भाग आहेत ?

- (1) थ्रिल आणि ॲडव्हेंचर शोधणे
  - (2) अनुभव शोधणे
  - (3) कंटाळा प्रवणता
  - (4) नावीण्य शोधणे
- (A) फक्त (1) आणि (2)
- (B) फक्त (2) आणि (3)
- (C) फक्त (1), (2) आणि (3)
- (D) फक्त (2), (3) आणि (4)

56. व्यक्तिमत्त्वाच्या पंच-घटक सिद्धांताचा कोणता आयाम HEXA Co ने वेगळा केला ?

- (A) बहिमुखता (E)
- (B) न्युरोटीसीझम (N)
- (C) अग्रीओबलनेस (A)
- (D) कॉन्सायन्सीअसनेस (C)

57. Match List I with List II and select the correct answer using the codes given below :

List-I

(Theoretical Perspective of Lifespan Development)

- (P) Socioculture
- (Q) Psychosocial
- (R) Sociocognitive
- (S) Bioecological

List-II

(Theorist)

- (1) Urie Bronfenbrenner
- (2) Lev Vygotsky
- (3) Albert Bandura
- (4) Erik Erikson

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (2) (4) (3) (1)
- (B) (1) (3) (2) (4)
- (C) (4) (2) (1) (3)
- (D) (3) (1) (4) (2)

57. यादी I आणि यादी II यामधील जोड्या लावा व पुढील संकेतांकाच्या आधारे उत्तर द्या :

यादी I

(जीवनमान विकासाचे सैद्धांतिक दृष्टिकोन)

- (P) समाजसांस्कृतिक
- (Q) मनोसामाजिक
- (R) समाजबोधात्मक
- (S) जैव परिस्थितीजन्य

यादी II

(वैज्ञानिक)

- (1) युरी ब्रॉनफेनब्रेनर
- (2) लेव वायगोट्स्की
- (3) अल्बर्ट बान्डूरा
- (4) ईरीक ईरीकसन

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (2) (4) (3) (1)
- (B) (1) (3) (2) (4)
- (C) (4) (2) (1) (3)
- (D) (3) (1) (4) (2)

58. Which of the following is/are true about the quasi-experimental design ? (I) It allows a stringent control on extraneous variables. (II) Random assignment of participants to different groups is easily done. (A) (I) only (B) (II) only (C) Both (I) and (II) (D) Neither (I) nor (II) 59. To combat bullying and peer pressure the following training is the most beneficial : (A) Communication (B) Martial Arts (C) Legal knowledge (D) Assertiveness 60. The theory of response inhibition is related with the : (A) Extinction (B) Learned helplessness (C) Latent Learning (D) Spontaneous recovery	58. तत्सम प्रायोगिक आखणीविषयी खालीलपैकी कोणते बरोबर आहे ? (I) अवांतर परिवर्त्य यावर पूर्ण नियंत्रण मिळविते (II) सहभागी प्रयुक्तांची वेगवेगळ्या समूहात अनियत विभागणी करता येते (A) फक्त (I) (B) फक्त (II) (C) (I) आणि (II) दोन्ही (D) (I) आणि (II) दोघेही नाही 59. दादागिरी व मित्रांकडून दबाव ह्यावर हे प्रशिक्षण सर्वात प्रभावी ठरते : (A) संप्रेषण (B) मार्शल आर्ट्स् (C) कायद्याचे ज्ञान (D) ठामपणा 60. अनुक्रिया निरोधन ह्याच्याशी संबंधित आहे : (A) विलोपन (B) अध्ययित असाहाय्यता (C) सुप्त अध्ययन (D) सहज पुनःप्राप्ती

61. Speech fluency is worst affected with damage to : (A) Pyramidal tract (B) Broca's area (C) Pontine region (D) Wernicke's area	61. ह्या विभागाला नुकसान पोचल्यास अस्खलित बोलण्यावर परिणाम होतो : (A) पिरामिडल ट्रॅक्ट (B) ब्रोका विभाग (C) पॉन्टीन विभाग (D) वर्निके विभाग
62. Conforming to an expectation or a request despite one does not believe in the activity is an example of : (A) Conformity (B) Obedience (C) Compliance (D) Acceptance	62. अपेक्षाला अनुरूप किंवा विनंतीनुरूप असे असले तरी एखादी व्यक्ती काम करण्यावर विश्वास ठेवत नाही हे उदाहरण : (A) अनुरूपता (B) आज्ञाधारकपणा (C) पूर्तता (D) स्वीकार
63. Sleep spindles are associated with which state of sleep ? (A) Stage I (B) Stage II (C) Stage III (D) Stage IV	63. निद्रेच्या कोणत्या टप्प्याशी स्लीप स्पिंडल संबंधित असतात ? (A) टप्पा I (B) टप्पा II (C) टप्पा III (D) टप्पा IV

64. In the POSH Act, the ICC has an important role, and the full form of ICC is :
- (A) International Co-ordination Committee
(B) Internal Complaints Committee
(C) Inquiry Co-ordinating Committee
(D) International Governor Council
65. Which among the following is closely related to Osmotic thirst ?
- (A) Plasma
(B) Angiotensin
(C) Cholecystokinin
(D) GABA
66. Fiedler's least preferred co-worker measure provides an index of :
- (A) Popularity
(B) Impression formation
(C) Leadership style
(D) Reactance
64. पॉश एक्टमध्ये ICC ला खूप महत्त्व आहे व त्याचे विस्तारित रूप असे आहे :
(A) इंटरनॅशनल को-ऑर्डिनेशन कमिटी (आंतराष्ट्रीय समन्वय समिती)
(B) इंटर्नल कंप्लेंट्स कमिटी (अंतर्गत तक्रार समिती)
(C) इंक्वायरी को-ऑर्डिनेटिंग कमिटी (चौकशी समन्वय समिती)
(D) आंतरराष्ट्रीय नियंत्रक परिषद
65. ह्यातील कशाचा संबंध परासरण तृष्णेशी असतो ?
- (A) प्लाझ्मा
(B) एन्जिओटेन्सिन
(C) कोलीसिस्टोकेनिन
(D) गाबा
66. फिल्डलेर्सची सह-कर्मचारी न्यूनतम पसंती मापन हे यांचा निर्देशांक दर्शविते :
- (A) लोकप्रियता
(B) छपनिर्मिती
(C) नेतृत्वशैली
(D) प्रतिक्रिया

67. The process of breaking down the goals into subgoals during problem solving is called .....

- (A) Means-end analysis
- (B) General problem solver
- (C) Flash bulb analysis
- (D) Heuristic

68. Balance theories of Interpersonal attraction make the assumption that :

- (A) People are basically good
- (B) People need to be self-actualize
- (C) Most behaviour is externally motivated
- (D) People attempt to achieve consistency in their thought and action

67. समस्या निवारण प्रक्रियेतील मुख्य उद्दिष्टांचे उप-उद्दिष्टांमध्ये विभागणी करण्याच्या प्रक्रियेस असे म्हणतात :

- (A) साधन-साध्य विश्लेषण
- (B) सामान्य समस्या सोडविणारा
- (C) फ्लॅश-बल्ब विश्लेषण
- (D) अन्वेषणात्मक

68. आंतरव्यक्तिक आकर्षणाच्या समतोल सिद्धांतांचे अनुमान हे आहे की :

- (A) लोक मुलतः चांगले आहेत
- (B) लोकांनी स्व-अविष्कृत होणे गरजेचे आहे
- (C) बहुतांशी वर्तन हे बाह्य घटनांनी प्रेरित आहे
- (D) लोक आपले विचार आणि कृतीमध्ये सातत्य साध्य करण्याचा प्रयत्न करतात

69. Trace conditioning refers to the following :
- (A) Conditioned stimulus (CS) precedes the unconditioned stimulus (UCS)
  - (B) Unconditioned stimulus (UCS) precedes the conditioned stimulus (CS)
  - (C) Conditioned stimulus (CS) and unconditioned stimulus (UCS) begin at the same time
  - (D) Conditioned stimulus (CS) and unconditioned stimulus (UCS) ends at the same time
70. You are at a party and meet someone you are really interested in. You get that person's phone number but have no way to write it down, so you use the process of ..... to get into memory.
- (A) Retrieval
  - (B) Storage
  - (C) Encoding
  - (D) Rehearsal

69. शेष अभिसंधानात ही प्रक्रिया होते :
- (A) अभिसंधित उद्दीपक अनअनुकूलित उद्दीपकाच्या आधी येतो
  - (B) अनअनुकूलित उद्दीपक अभिसंधित उद्दीपकाच्या आधी येतो
  - (C) अभिसंधित उद्दीपक व अनअनुकूलित उद्दीपक एकाच वेळी सुरु होतो
  - (D) अभिसंधित उद्दीपक व अनअनुकूलित उद्दीपक एकाच वेळी थांबतो
70. आपण एका पार्टीमध्ये असताना एक व्यक्ती भेटते ज्यांचा दूरध्वनी क्रमांक आपण घेता, पण लिहून घेणे जमत नाही. म्हणून आपण खालील प्रक्रिया वापरून त्याला स्मृतित समाविष्ट करता.
- (A) प्रत्यानयन
  - (B) साठवण
  - (C) संकेतन
  - (D) तालीम

71. Adaptation, selection and shaping are related to which type of intelligence according to the Triarchic Theory of Intelligence ?
- (A) Experiential
(B) Componential
(C) Contextual
(D) Creative
72. Albert Bandura suggests that social learning is ..... not only a person's behaviour learned but the social learning environment is altered by the person's behaviour.
- (A) Bilateral
(B) Reciprocally determined
(C) Bipolar
(D) Interactive
73. Post test counselling is an important part of the handling of cases of :
- (A) Cancer
(B) Alzheimer's disease
(C) Senile dementia
(D) HIV AIDS

71. बुद्धिमत्तेच्या त्रिकमानीय सिद्धांतानुसार, रूपांतर निवड, आणि आकार देणे हे कोणत्या प्रकारची बुद्धिमत्ता दर्शवितात ?
- (A) एक्स्पीरेन्शीअल (अनुभवाधारित)
(B) कॉम्पोनेन्शीअल (घटकानुसारी)
(C) कॉन्टेक्सच्युअल (संदर्भजन्य)
(D) क्रिएटीव (सर्जनशील)
72. अल्बर्ट बांडूरा सुचवतात की सामाजिक अध्ययन हे ..... असून त्याद्वारे व्यक्ती वर्तन शिकून घेते असे नाही तर व्यक्ती वर्तनद्वारे सामाजिक अध्ययनाचे वातावरण बदलले जाते.
- (A) द्विपक्षीय
(B) परस्पर निर्धारित
(C) द्विध्रुवीय
(D) आंतरक्रियात्मक
73. ह्या केसेस हताळतेवेळी पोस्ट टेस्ट समुपदेशनाचे खूप महत्त्व असते :
- (A) कर्करोग
(B) अलझायमर्स रोग
(C) सिनाईल डेमेंशिया
(D) एच.आय.व्ही. एडस्

74. The scores of symbol search subtest of WISC IV contributes to which index ? (A) Verbal Comprehension Index (VCI) (B) Perceptual Reasoning Index (PRI) (C) Working Memory Index (WMI) (D) Processing Speed Index (PSI) 75. In the context of alternate sexualities, the term cisgender denotes : (A) People whose gender identity matches their sex assigned at birth (B) People whose sexuality is undefined (C) People whose gender identity does not match the sex assigned at birth (D) People who are gender queer 76. The following tool is best suited to assess personality disorders : (A) MCMI (B) MMPI (C) MOCA (D) NEOPI	74. विस्कू IV च्या सिंबल सर्च (चिन्ह शोध) चाचणीचे गुण कोणत्या इंडेक्स वर मोजले जातात ? (A) व्हर्बल कॉम्प्रिहेन्शन इंडेक्स (शाब्दिक आकलन निर्देशांक) (B) पर्सेप्चुअल रीझनिंग इंडेक्स (आकलनीय तर्क निर्देशांक) (C) वर्किंग मेमरी इंडेक्स (कार्यरत स्मृती निर्देशांक) (D) प्रोसेसिंग स्पीड इंडेक्स (प्रक्रिया गती निर्देशांक) 75. वैकल्पिक लॅंगिकता असलेल्या व्यक्तींच्या बाबतीत सिसजेंडर ह्या शब्दाचा अर्थ असा असतो : (A) अशा व्यक्ती ज्यांची लिंग ओळख जन्मतः असलेल्या लिंगाशी जुळते (B) अशा व्यक्ती ज्यांची लॅंगिकता अनिश्चित आहे (C) अशा व्यक्ती ज्यांची लिंग ओळख जन्मतः असलेल्या लिंगाशी जुळत नाही (D) जेंडर क्वियर व्यक्ती 76. व्यक्तिमत्त्व विकृती मापनासाठी सर्वात उत्तम चाचणी हे आहे : (A) एम. सी. एम. आय. (B) एम. एम. पी. आय. (C) एम. ओ. सी. ए. (D) एन. ई. ओ. पी. आय

77. Which of the following is connected with Guilford's SOIs divergent thinking ability ?
- (A) Guilford - Zimmerman Survey
(B) Mednik Remote Association
(C) Wechsler's DIQ
(D) Crystallized intelligence
78. The Children's Apperception Test uses this material in the stimulus cards :
- (A) Photographs
(B) Animal pictures
(C) Cartoons
(D) Human figures
79. The term Development means a progressive series of changes which occurs as a result of ..... and .....
- (A) Biological and Psychological
(B) Age and Maturation
(C) Maturation and Experience
(D) Psychological and Social

77. गिलफोर्डच्या SOI मॉडेलमधील अपसारी विचारक्षमतेशी खालीलपैकी काय जोडले जाईल ?
- (A) गिलफोर्ड-झिमरमन सर्वे
(B) मेडनिकचे असमिप सहचर्य
(C) वेश्चलरचा DIQ
(D) स्फटीक बुद्धिमत्ता
78. बालकांच्या आसंवेदन चाचणीतील कार्डमध्ये ह्याचा वापर केला आहे :
- (A) छायाचित्रे
(B) प्राण्यांची चित्रे
(C) व्यंगचित्रे
(D) मानवाकृती
79. विकास या संज्ञेनुसार बदलाची चढती मालिका ही ..... याचा परिणाम मानला जातो.
- (A) जैविक आणि मानसिक
(B) वय आणि परिपक्वता
(C) परिपक्वता आणि अनुभव
(D) मानसिक आणि सामाजिक

80. The main aim of existential phenomenology in Western Psychology is :
- (A) to focus on objective reality and facts
  - (B) to study human experience and subjectivity
  - (C) to analyze the social construction of reality
  - (D) to explore power dynamics and hidden assumptions in society
81. The branch of metaphysics that deals with the nature of being is called as :
- (A) Ontology
  - (B) Epistemology
  - (C) Methodology
  - (D) Positivism
82. The letter Q in the acronym LGBTQIA + stands for :
- (A) Questionable
  - (B) Queer
  - (C) Questing
  - (D) Quark

80. पाश्चात्य मानसशास्त्रानुसार अस्तित्ववादी घटनाशास्त्राचे मुख्य ध्येय हे आहे :
- (A) वास्तव वस्तुस्थिती आणि तथ्यावर लक्ष केंद्रित करणे
  - (B) आत्मनिष्ठ आणि मानवी अनुभवाचा अभ्यास करणे
  - (C) वस्तुस्थितीच्या सामाजिक रचनेचे विश्लेषण करणे
  - (D) समाजातील अदृश्य अनुमाने आणि सामर्थ्याच्या गतिशीलतेचे अन्वेषण करणे
81. अधिभौतिकीची अशी शाखा जी अस्तित्वाच्या स्वरूपाविषयी चर्चा करते ती :
- (A) सत्संबंधीशास्त्र
  - (B) ज्ञानशास्त्र
  - (C) पद्धतीशास्त्र
  - (D) प्रत्यक्षार्थवाद
82. LGBTQIA + ह्या संक्षिप्त शब्दातील Q हे अक्षर ह्याचे द्योतक आहे :
- (A) क्वेश्चनेबल
  - (B) क्विअर
  - (C) क्वेस्टिंग
  - (D) क्वार्क

83. Match each definition with one of the four terms below :

Definition

- (a) Aggression is caused by an inborn aggressive instinct
- (b) Aggression is a natural reaction to aversive events, such as frustration, pain, and heat
- (c) People act aggressively only if they have learned to do so
- (d) Certain beliefs make people and nations more likely to engage in violence

Terms

- (i) Social learning theory
  - (ii) Freud's instinct theory
  - (iii) Frustration-aggression theory
  - (iv) Cognitive theory
(a) (b) (c) (d)	
(A) (iii) (i) (iv) (ii)	
(B) (ii) (iii) (i) (iv)	
(C) (i) (iv) (iii) (ii)	
(D) (ii) (i) (iv) (iii)	

83. खाली दिलेल्या चार संज्ञाच्या व्याख्याची योग्य जोडी लावा :

व्याख्या

- (a) आक्रमकता ही उपजत आक्रमक अंतः-प्रेरणेचे कारण आहे
- (b) आक्रमकता ही नैसर्गिक प्रतिक्रिया प्रतिकूल घटनाबाबत असते, जसे की वैफल्य, दुःख आणि ताप
- (c) लोक आक्रमक वर्तन तेहाच करतात जेव्हा त्यांनी ते वर्तन शिकून घेतलेले असते
- (d) काही श्रद्धा आणि समज लोकांना हिंसा करण्यास बाध्य करतात

संज्ञा

- (i) सामाजिक अध्ययन सिद्धांत
  - (ii) फ्रॉईडचा अंतःप्रेरणा सिद्धांत
  - (iii) वैफल्य-आक्रमकता सिद्धांत
  - (iv) बोधनिक सिद्धांत
(a) (b) (c) (d)	
(A) (iii) (i) (iv) (ii)	
(B) (ii) (iii) (i) (iv)	
(C) (i) (iv) (iii) (ii)	
(D) (ii) (i) (iv) (iii)	

84. .... enables most communication and exchange of information between left and right hemispheres.
- (A) Cerebellum
  - (B) Corpus callosum
  - (C) Cerebral Cartex
  - (D) Limbic system
85. According to Asch conformity decreased when :
- (A) At least four confederates were present
  - (B) At least one confederate agreed with the participant
  - (C) The participant was a male
  - (D) The participant had high self-esteem
86. The person's genetic make up, obstetric complications and personality known as ..... factors in Psychopathology.
- (A) Precipitating
  - (B) Predisposing
  - (C) Perpetuating
  - (D) Prenatal

84. मेंदूच्या उजव्या व डाव्या गोलार्धामधील संप्रेषण ह्यामुळे शक्य होते :
- (A) सेरेबलम
  - (B) कॉर्पस केलॉसम
  - (C) सेरेब्रल कॉर्टेक्स
  - (D) लिम्बिक सिस्टम
85. अऱ्शाच्या म्हणण्यानुसार अनुरूपता कमी होते जेव्हा :
- (A) किमान चार साथीदार उपस्थित होते
  - (B) किमान एक साथीदार सहभागी लोकांशी सहमत होतो
  - (C) सहभागी ही पुरुष आहे
  - (D) सहभागीकडे उच्च प्रतिचा आत्मसन्मान आहे
86. मनोविक्रती शास्त्रात, व्यक्तींची अनुवंशिक संरचना प्रसूतीविषयक गुंतागुंत आणि व्यक्तिमत्त्व हे घटकांना ..... म्हणून मानले जाते.
- (A) प्रवर्तक
  - (B) पूर्ववृत्तीय
  - (C) बळकटीकरण करणारे
  - (D) जन्मपूर्व

87. Which among the following is a spinal nerve ? (A) Optic (B) Olfactory (C) Vagus (D) Coccygeal 88. Anil after a stroke had a difficulty in recognizing faces. This condition is known as ..... (A) Agnosia (B) Apraxia (C) Aphasia (D) Astereognosis 89. Which among the following statement/s is/are true about crystallized intelligence ? (i) It is acquired through past experiences and acculturalization (ii) More the exposure better the crystallized intelligence becomes (iii) Crystallized intelligence increases rapidly during infancy and declines thereafter. (A) Only (i) (B) Only (ii) (C) Both (i) and (ii) (D) All (i), (ii) and (iii)	87. खालील कोणती मेरू चेतापेशी आहे ? (A) ऑप्टिक (B) ऑल्फॅक्टरी (C) व्हेगस (D) कॉक्सीजिअल 88. स्ट्रोकनंतर अनीलला चेहरे ओळखणे कठीण जाते. ह्याला ..... असे संबोधतात. (A) अग्नोझिया (B) अप्रैक्सिया (C) अफेझिया (D) एस्टीरियोग्नोसिस 89. स्फटीकी बुद्धिमत्तेसाठी खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/ने पात्र आहेत ? (i) ती भूतकालीन अनुभव व सांस्कृतीकरणाच्या प्रक्रियेतून मिळते (ii) जितका अनुभव अधिक तितकी स्फटीकात्मक बुद्धिमत्ता अधिक (iii) स्फटीकात्मक बुद्धिमत्ता शैशवामध्ये वाढते आणि नंतर घटते (A) फक्त (i) (B) फक्त (ii) (C) (i) आणि (ii) दोन्ही (D) (i), (ii) आणि (iii) हे सर्व

90. The following could be labelled as a behavioural addiction :
- Heroin
  - Alcohol
  - Gaming
  - Nicotine
91. For Wason Selection Task, if the rule is ‘If P, then Q’, the correct answer is :
- P, Q
  - P, Not Q
  - Not P, Q
  - Not P, Not Q
92. In the context of integral Yoga, what does the term “Psychic transformation” refer to ?
- Cultivating inner peace through meditation
  - Awakening the inner divine consciousness
  - Annihilation of the ego
  - Achieving detachment from worldly desires

90. खालील व्यसनाला वार्तनिक व्यसन असे म्हणता येऊ शकेल :
- हिरोइन
  - मद्य
  - गेमिंग
  - निकोटीन
91. वैसनच्या निवड कार्यासाठी जर नियम हा ‘जर P तर Q’ असेल तर उत्तर हे :
- P, Q
  - P, नाही Q
  - नाही P, Q
  - नाही P, नाही Q
92. पूर्णयोगासंदर्भात “मानसिक परिवर्तन” ही संकल्पना काय सांगते ?
- ध्यानधारणेतून आत्मिक शांतीची जोपासना करणे
  - आंतरिक दैवीशक्तीची जाणीव जागृत करणे
  - अहंमचा निःपात करणे
  - सांसारिक अभिलाषापासून अलिप्तता साध्य करणे

93. Which school of Philosophy would favour the statement, “Since both pain and pleasure are the wealth of man, they are his good teachers” ?
- (A) Naturalism
(B) Idealism
(C) Pragmatism
(D) Existentialism
94. In the case of domestic violence, only the following statements is true :
- (A) The abuser alone is responsible for the violence
(B) The victim is responsible for the violence
(C) Both abuser and victim are responsible for the violence
(D) Neither abuser nor victim are responsible for the violence
95. In the Wechsler memory scale, which subtest consists of passages ?
- (A) Mental control
(B) Memory span
(C) Associate learning
(D) Logical memory

93. तत्त्वज्ञानाचा कोणता संप्रदाय खालील विधानासाठी अनुकूल असेल, “ज्या अर्थी दुःख आणि आनंद ह्या मनुष्यांच्या संपत्ती आहेत, ते त्यांचे उत्तम शिक्षक आहेत” ?
- (A) निसर्गवाद
(B) आदर्शवाद
(C) व्यवहारवाद
(D) अस्तित्ववादी
94. घरगुती हिंसेच्या बाबतीत हे एकच वाक्य सत्य आहे :
- (A) फक्त गुन्हेगारच हिंसेला जबाबदार आहे
(B) बळी जाणारी व्यक्ती हिंसेला जबाबदार आहे
(C) गुन्हेगार व बळी जाणारी व्यक्ती दोघेही हिंसेला जबाबदार आहेत
(D) गुन्हेगार व बळी जाणारी व्यक्ती दोघेही हिंसेला जबाबदार नाहीत
95. वेक्सलर ह्यांच्या स्मृती चाचणीतील कोणत्या उपचाचणीत शाब्दिक उतारे आढळतात ?
- (A) मेंटल कंट्रोल (मानसिक नियंत्रण)
(B) मेमरी स्पॅन (स्मृती कालावधी)
(C) असोसिएट लर्निंग (सहयोगी शिक्षण)
(D) लॉजिकल मेमरी (तार्किक स्मृती)

96. The validity scales on the MMPI and MMPI II are represented by the following alphabets :
- (A) T, F, C
  - (B) L, F, K
  - (C) M, P, R
  - (D) Y, N, C
97. A blank card is used in :
- (A) CAT
  - (B) Rorschach
  - (C) TAT
  - (D) BGT
98. According to Kelley's theory of causal attribution we are most likely to attribute another's behaviour to external factors when :
- (A) Consensus is low but distinctiveness and consistency is high
  - (B) Consensus, distinctiveness and consistency is high
  - (C) Consensus and consistency are high but distinctiveness is low
  - (D) Consensus, distinctiveness and consistency are low

96. MMPI व MMPI II मधील वैधता मापनीचे प्रतिनिधित्व ही अक्षरे करतात :
- (A) T, F, C
  - (B) L, F, K
  - (C) M, P, R
  - (D) Y, N, C
97. कोण्या कार्डचा वापर ह्या चाचणीत होतो :
- (A) सी.ए.टी.
  - (B) रोशाक
  - (C) टी.ए.टी
  - (D) बी.जी.टी
98. केलीच्या कारक विशेषता सिद्धांतानुसार, जेव्हा आपण दुसऱ्या व्यक्तीच्या वर्तनाबाबत बाह्य घटकांना श्रेय देण्याची शक्यता अधिक असते जेव्हा :
- (A) सहमती कमी पण वेगळेपणा आणि सातत्य उच्चप्रतीचे आहे
  - (B) सहमती, वेगळेपणा आणि सातत्य उच्चप्रतीचे आहे
  - (C) सहमती आणि सातत्य हे उच्चप्रतीचे आहे पण वेगळेपणा कमी आहे
  - (D) सहमती, वेगळेपणा आणि सातत्य हे कमी आहेत

99. According to Piaget's theory of cognitive development, the earliest development stage from those listed below is :

- (A) Sensori-motor
- (B) Preoperational
- (C) Concrete operations
- (D) Formal operations

100. "Glimpses of Abhidhamma" a famous book is written by whom ?

- (A) Eric Fromm
- (B) Dalai Lama
- (C) Daniel Golman
- (D) Chogyam Trungpa

99. पियाजे यांच्या बोधनात्मक विकासाच्या

सिद्धांतानुसार खालील टप्प्यांपैकी पहिला टप्पा :

- (A) वेदन-कारक अवस्था
- (B) पूर्व संक्रियात्मक अवस्था
- (C) मूर्त्त संक्रियात्मक अवस्था
- (D) आकारिक संक्रियात्मक अवस्था

100. "गिलम्पसेस ऑफ अभिधम्मा" हे प्रसिद्ध पुस्तक कोणी लिहिले ?

- (A) इरिक फ्रॉम
- (B) दलाई लामा
- (C) डॅनियल गोलमन
- (D) चोंग्याम तुणगप्पा

APR - 13224/II—C

ROUGH WORK